

ประโยค ๑-๒

แปล มคธเป็นไทย

สอบ วันที่

๒๕๖

แปล โดยพยัญชนะ

๑ สาทตุถิวาลีโน “สามเณโร กิร อชช ปิณฑุทาย ปวิสิสุตติ, สกการมสุส กริสสามาติ
ปญจหิ สากุสเดหิ จุมพิฏากานิ กตวา ปญจ ปิณฑุชปาตสทานิ สชเชตวา อาทาย ปฏิปเถ สุตวา
อหังสุ ฯ ปุณทิวเส วิหารสุส อุปนัน อาคนตุวา อหังสุ ฯ เอว สามเณโร ทวีเหว ทิวเสหิ สากุ-
สทสเสน สหุธี ปิณฑุชปาตสทสสัน ลภิตวา ภิกขุสงฆมสุส ทาเปสิ ฯ พุราหมณกาลे ทินนสุส อุลล-
สากุสส กิเรส นิสสนโท ฯ อถสส ภิกขุ “ปิณฑุชปาตทายกติสโสติ นาม กรีสสุ ฯ ปุเนกทิวล
สามเณโร สัตกाले วิหารจาริกं จรณโต ภิกขุ ตตถ ตตถ อคคิสาลาทีสุ วิสิพเพนเต ทิสวา อาห
“กี ฆนเต วิสิพเพนตา นิสินนตุถาติ ฯ “สิตัง โน ปิเพติ สามเณราติ ฯ “ฆนเต สัตกाले นาม
กมพลं ปารุปีตุ วฏฏติ, โส หิ สิตัง ปฏิพาหิตุ สมตเถติ ฯ “สามเณร ตवं มหาปญญู กมพลं
ลภยยาสิ, อมหากัง กุโต กมพลเถติ ฯ “เตนหิ ฆนเต กมพลตถิกา มया สหุธี อากจจนตุติ สกลวิหาเร
อาโรจาเปสิ ฯ ภิกขุ “สามเณเรน สหุธี คนตุวา กมพลं อหริสสามาติ สตตวสสิกสามเณรं นิสสาย
สทสสมตตะตา ภิกขุ นิภขมีสุ ฯ

แปล โดยอรรถ

๒ โส “เอตตถกานัง ภิกขุณ กุโต กมพลลลภิสสามีติ จิตตมปิ อนุปปาเทตวา เต อาทาย
นคราภิมุไซ ปายาสิ ฯ สุกินนสุส หิ ทานสุส เอวรुโป อานุกาโว โหติ ฯ โส พหินนเรเยว
ฆรปฏิปาฐิยา จรณโต ปญจ กมพลสทานิ ลภิตวา อนโตนคร์ ปาวิสิ ฯ มนุสสา อิตโต จิตโต จ
กมพลลล อاهرนุติ ฯ

เฉลย

ฉบับ.๓ วนวาลีตีสุตตเถร วตฺถุ น.๑๗๗-๑๗๘

(อ้างอิงจาก ธรรมปทัฏฐกถา ภาค ๓ แปลโดยพญชณะ พระราชปริยัติโมลี (สุทัศน์))

แปล โดยพญชณะ

๑ **สาวตถิวาลีโน** “สามเณโร กิโร อชฺช ปิณฑุทาย ปวีลิสฺสตี, สกฺกการมฺสฺส กริสฺสามาติ ปญฺจหิ สาฎฺฐกสฺสเตหิ **จุมฺพิกฺกานิ** กตฺวา ปญฺจ ปิณฑุปาตสฺสทานิ สชฺเชตฺวา อาทาย **ปฏฺธิปเล** ลฺลิตฺวา อทฺสุ ๑ ปุณฺทิวเส วิหารสฺส **อุปฺพานิ** อาคนฺตุวา อทฺสุ ๑

๑ (อ.ชน ท.) **ผู้อยู่ในพระนครชื่อว่าสาวตถิวาลีโดยปกติ** (กล่าวแล้ว) ว่า ได้ยินว่า อ.สามเณร จักเข้าไป เพื่อก่อนข้าว ในวันนี้, (อ.เรา ท.) จักกระทำ ซึ่งสักการะ (แก่สามเณร) นั้น ดังนี้ กระทำแล้ว **ซึ่งเทริด ท.** ด้วยร้อยแห่งผ้าสาฎก ท. ห้า จัดแจงแล้ว ซึ่งร้อยแห่งบิณฑบาต ท. ห้า ถือนเอาแล้ว ยืนอยู่แล้ว **ในหนทางตอบ** ได้ถวายแล้ว ๑ ในวันรุ่งขึ้น (อ.ชน ท. เหล่านั้น) มาแล้ว **ผู้ที่ใกล้แห่งป่า** แห่งวิหาร ได้ถวายแล้ว ๑

เอว สามเณโร ทฺวีเหว ทิวเสหิ สาฎฺฐกสฺสทฺสเสน **สทฺธิ** ปิณฑุปาตสฺสทฺสลฺลํ ลภิตฺวา ภิกฺขุสงฺฆมฺสฺส **ทาเปสิ** ๑ พฺรหฺมณฺณกาเล ทินฺนสฺส **ถุลฺลสาฎฺฐกสฺส** กิเรส **นิสฺสนฺโท** ๑ อถสฺส ภิกฺขุ “ปิณฑุปาตทายกตฺติสฺโสติ นามํ กิรีสุ ๑

อ.สามเณร ได้แล้ว ซึ่งพันแห่งบิณฑบาต **กับ** ด้วยพันแห่งผ้าสาฎก โดยวัน ท. สองนั้นเทียว (ยังบุคคล) **ให้ถวายแล้ว** แก่หมู่แห่งภิกษุ **ด้วยประการฉะนี้** ๑ ได้ยินว่า (อ.วิบาก) นั้น **เป็นวิบากเป็นเครื่องไหลออก** แห่งผ้าสาฎก**นี้** **อหยาบ** อัน (อันสามเณร) ถวายแล้ว ในกาล (แห่งตน) เป็นพราหมณ์ (ย่อมเป็น) ๑ ครั้งนั้น อ.ภิกษุ ท. กระทำแล้ว (ซึ่งคำ) ว่า อ.ปิณฑุปาตทายกตฺติสสะ ดังนี้ ให้เป็นชื่อ (ของสามเณร) นั้น ๑

ปุณฺหทิวสํ สามเณโร **สีตกาเล** วิหารจาริกํ จรฺนโต ภิกขุ ตตฺถ ตตฺถ อคฺคิสาลาทีสุ **วิสิขุเพนเต**
ทีสุวา อาท “กั ฆนเต วิสิขุเพนตา นิสินฺนตฺถาติ ฯ **“สีตํ** โน **ปีเพติ** สามเณราติ ฯ “ฆนเต
สีตกาเล นาม กมฺพลํ **ปารุปีตุ** วฏฺฏติ, โส ทิ สีตํ ปฏฺิพาหิตุํ สมตฺเถติ ฯ

ในวันรุ่งขึ้น อ.สามเณร เทียวไปอยู่ สู่ที่จาริกในวิหาร **ในกาลแห่งฤดูหนาว** เห็นแล้ว ซึ่งภิกษุ ท. **ผู้ฝังอยู่**
(ในที่ ท.) มีโรงแห่งไฟเป็นต้น **(ในที่)** นั้น นั้น กล่าวแล้ว ว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ **(อ.ท่าน)** เป็นผู้นั่งฝังอยู่
แล้ว **ย่อมเป็น** เพราะเหตุไร ดังนี้ ฯ **(อ.ภิกษุ ท. กล่าวแล้ว)** ว่า ดูก่อนสามเณร **(เพราะว่า) อ.ความหนาว**
ย่อมเบียดเบียน ซึ่งเรา ท. ดังนี้ ฯ **(อ.สามเณร กล่าวแล้ว)** ว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ **อ.อัน (อันท่าน ท.) ท่ม**
ซึ่งผ้ากัมพล ชื่อ ในกาลแห่งฤดูหนาว ย่อมควร, เพราะ **(อ.ผ้ากัมพล)** นั้น เป็นผ้าสามารถ
เพื่ออันป้องกัน ซึ่งความหนาว **(ย่อมเป็น)** ดังนี้ ฯ

“สามเณร ตวํ มหาปุณฺโณ กมฺพลํ ลภฺยยาสิ, อมฺหากํ กุโตะ กมฺพลโละติ ฯ “เตนทึ ฆนเต **กมฺพลตฺถิกา**
มฺยา สทุธี อาคจฺจนฺตฺติ สกลวิหारे อาโรจาเปสิ ฯ ภิกขุ “สามเณเรน สทุธี คนฺตฺวา กมฺพลํ
อาทริสฺสามาติ **สตฺตวสฺสึกสามเณรํ** นิสฺสาย สหสฺสมตฺตา ภิกขุ นิขุขมึสุ ฯ

(อ.ภิกษุ ท. กล่าวแล้ว) ว่า ดูก่อนสามเณร อ.เขา เป็นผู้มึบุญมาก **(เป็น)** พึงได้ ซึ่งผ้ากัมพล, อ.ผ้ากัมพล
(จักมี) แก่เรา ท. **(แต่ที่)** ไหน ดังนี้ ฯ **(อ.สามเณร กล่าวแล้ว)** ว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ถ้าอย่างนั้น
(อ.ภิกษุ ท.) ผู้มีความต้องการด้วยผ้ากัมพล จงมา กับ ด้วยกระผม ดังนี้ **(ยังบุคคล)** ให้บอกแล้ว
ในวิหารทั้งสิ้น ฯ อ.ภิกษุ ท. **(คิดแล้ว)** ว่า **(อ.เรา ท.)** ไปแล้ว กับ ด้วยสามเณร จักนำมา ซึ่งผ้ากัมพล
ดังนี้ อาศัยแล้ว **ซึ่งสามเณรผู้มีกมลแฝงใจ** เป็นภิกษุ ผู้มีพินเป็นประมาณ **(เป็น)** ออกไปแล้ว ฯ

แปล โดยอรธ

๒ โส “เอตตถกานํ ภิกขุณฺ्ह กุโต กมฺพเล ลภิสฺสามีติ จิตฺตมฺปิ อนุปฺปาเทตฺวา เต อาทาย นคฺรามิโข ปายาสี ๑ สฺทินฺนสฺส ทิ ทานสฺส เอวฺรุโป อานุกาโว โหติ ๑ โส พหิเนคฺเรเวว มรปฺฏิปาภฺยิยา จรฺนโต ปญฺจ กมฺพลสตานิ ลภิตฺวา อนุโตนคฺรํ ปาวีสิ ๑ มนุสฺสา อีโต จีโต จ กมฺพเล อاهرนฺติ ๑

๒ สามเณรนั้น มีให้แม่จิตเกิดขึ้นว่า "เราจักได้ผ้ากัมพล แต่ที่ไหน เพื่อภิกษุประมาณเท่านี้" พากิษุเหล่านั้นบายนํ้าสู่พระนครไปแล้ว ๑ จริงอยู่ ทานที่บุคคลถวายดีแล้ว ย่อมมี อานุภาพเช่นนี้ ๑ สามเณรนั้น เทียวไปตามลำดั่งเรือภายนอกพระนครเท่านั้น ได้ผ้ากัมพลประมาณ ๕๐๐ ผืนแล้ว จึงเข้าไปภายในพระนคร ๑ พวกภิกษุทั้งหลายนำผ้ากัมพลมาแต่ที่โน้นที่นี้ ๑